

REDAKČNÍ RADA *pražská* konala schůzi dne 13. prosince 1933 za předsednictví Dr. K. Nováka. Byly probrány směrnice pro příští číslo a usneseno vyzvat kolegy mladší, aby se hlásili se svými pracemi, zvláště ze seminářů pražské fakulty, u kolegy místního redaktora. Nechť obrátí se s důvěrou, kolegové starší milerádi jim poradí. Příští schůze stanovena na 11. ledna 1934 o 18 hod. — Redakční rada *brněnská* konala schůzi dne 15. prosince 1933 na právnické fakultě za předsednictví Doc. Dr. Neubauerá, na níž vedle běžných věcí zvláště bylo debatováno o účasti zemřelého min. předsedy Švehly v čs. práv. životě. — Redakční rada *bratislavská* konala schůzku dne 14. decembra 1933 v miestnosti seminára dejin práva stredoeuropejského za predsedníctva J. S. p. prof. Dr. Rauschera. V debata ako najdôležitejšie body boli prebrané: príspevky pre budúce čísla, repartícia jednotlivých referátov, finančná otázka časopisu, prednášky význ. činiteľov na Slovensku, slávnosti a iné. Budúca schůzka stanovena bola na počiatok januára 1934 a bude členom pozvaním zvlášť oznámená.

L i t e r a t u r a

DR. ZDENĚK NEUBAUER: *Pojem státního území*. — Praha, Orbis 1933. Str. 102 in 8°, Kč 30.—. — Po literárně historickém úvodě, seznamujícím čtenáře se všemi dosavadními teoriemi státního území, probírá autor titulní otázku přísně s normativního hlediska; svoje ryze normativní stanovisko zdůrazňuje nesouhlasem s Kelsenovou formulací, že státní území je prostorem platnosti právního řádu. Kelsenově definici vytýká kromě neurčitosti též to, že tvoří pojem státního území abstrakcí převážně z těch obsahů norem, které odpovídají *sociologické skutečnosti*, že totiž *vládní činnost mocenských činitelů*, pokud se projevuje zevními akcemi, jest vykonávána *zpravidla* na určitém území. Kelsena (s Henrichem i Radnitzkim) ovšem jasně rozlišuje s ohledem na jeho právnický postoj k problému od ostatních teoretiků, kteří pohlížejí na stát současně po stránce sociologické, zeměpisné i právnické; avšak ač jeho formulaci pojmu státního území prohlašuje za nepochybně správnou, nespokojuje se s ní pro její nepřesné ohraničení pojmu a vytčení funkce státního území, které je podle Kelsena *obvyklým* (nikoli bezvýjimečným) ohraničením platnosti právního řádu (viz na př. výkon platných vrchnostenských aktů mimo státní hranici na podkladě smluvním, nebo podle práva mezinárodního).

Aby došel vlastní, čistě právnické konstrukce pojmu státního území, vychází autor z normativního stanoviska Weyrova, t. j. právní norma jest mu dána výlučně formálním znakem příslušnosti k souboru norem, jež normovým subjektem je stát. Dogmatická část práce je uvedena velmi instruktivní kapitolou »Základní pojmy a předpoklady«, jež je svojí logickou jasností a didaktickou stručností dokonalým katechismem normativní nauky. Obsahem práce je dáno, že obšírněji pojednává o prostorových určeních v normách, jejichž rozbořem autor dochází k vlastní definici státního území jako prostoru, který *právní řád* subsidiárně (t. j. pokud některá norma sama jinak nestanoví) prohlašuje za rozsah své platnosti a který jednotlivé normy při stanovení rozsahu své platnosti předpokládají, což znamená prostorové vymezení subjektů povinnostních a skutkových podstat. Jak již řečeno, je to v podstatě převzatá formulace Kelsenova; její omezení na svět čistě normativních pojmů, vylučující i zdání sociologického postoje (Kelsen v pojmu státního území hledá výslovně prostorové vymezení *donucovacích aktů a jejich příprav*) je však nesporně kladným přínosem Neubauerovým. Chvályhodně jest tak obohacena opět prostřednictvím české literatury normativní věda o zásluhou a s hlediska státovědeckého fundamentální práci.

S hlediska úplnosti nemohl se autor vyhnouti probrání pojmu stát-

ního území ve smyslu práva mezinárodního. V předmluvě sice vyhradil řešení řady problémů práva vnitrostátního i mezinárodního, úzce souvisejících s pojmem státního území, eventální práci pozdější, s ohledem na kteroužto výhradu nelze v recenzi blíže přihlédnouti k tomu, jak se autor těchto problémů (na př. uznání státu v právu mezinárodním) v přítomné práci dotkl; není však také možno tajiti, že pojednání o státním území podle práva mezinárodního je slabší částí knihy. Oprávněnost studie o pojmu státního území ve smyslu práva vnitrostátního je dána konstruováním dokonalejší právnické definice. Státní území v právu mezinárodním však autor definuje jako prostor, mimo který podle norem mezinárodního práva nemají normy vnitrostátní ukládati výkon *donucovacích* aktů státních orgánů; v definici je tedy použito pojmů, jež byly z definice území ve smyslu práva vnitrostátního ve jménu ryzího normativního nazírání vymýceny. Závěrečné pojednání s hlediska práva mezinárodního zůstává však zajímavou ukázkou logických možností řešení problému, při čemž po vzoru Kelsenově se autor snaží ke všem otázkám zaujmouti stanovisko jak s hlediska primátu práva vnitrostátního, tak s hlediska primátu práva mezinárodního. —ý.

JUDR. FRANTIŠEK ŠTERN: *Zákon o kartelech a soukromých monopolech*. Nakl. ty. Protá, tiskařská společnost. V Praze 1933, 8°, str. 119, cena 32 Kč. — Autor, pražský advokát a člen Užší komise kartelové při Ústředním svazu čsl. průmyslníků, spolupracoval na přípravách tohoto zákona a proto mohl ihned po jeho vydání překvapiti interesenty dokonalým komentářem. Dílko upraveno je tak, že za uveřejněním celého znění kartelového zákona s důvodovou zprávou vládního návrhu a ústavně právního výboru poslanecké sněmovny následuje vlastní komentář. Paragrafy zákona jsou tu znovu otištěny a za nimi pak následuje výklad, který vysvětluje podrobně dosah i záměry jednotlivých ustanovení. Ke konci spisu uvedena je přehledně použitá literatura. Velmi cenným doplňkem jsou vzorce podání, týkající se kartelového řízení, zápisu do kartelového rejstříku a pod. Hledání usnadňuje věcný rejstřík. S autorem spolupracoval JUDr. O. Lavetzký.

Zákon o kartelech a soukromých monopolech byl vydán ve Sbírce zák. a nař. pod čís. 141 dne 12. VII. 1933 a upravuje materii před tím nikdy neuzákoněnou a mající dosti široký okruh zásahový, neboť týká se nejen organizace kartelů, nýbrž zejména připouští zásah státní správy do cen, diktovaných kartelem. Vedle toho upravuje tento zákon do jisté míry i dohled státních orgánů nad cenami předmětů a úkonů nezbytné potřeby. Jak známo, měl tuto otázku řešiti samostatný zákon.

Dokonalý výklad zákona může podati pouze ten, kdo, podle vlastních slov autorových, srovná a prostuduje všechny tři původní návrhy kartelového zákona: referentský návrh ministerstva spravedlnosti (legislativní sekce), návrh ministerstva obchodu (průmyslového odboru) a návrh kartelové komise Ústř. svazu průmyslníků.

Zákon osvětlil opět jednu, z mnoha dosud nevyjasněných poměrů stále se vyvíjejícího poměrně mladého právního oboru — práva soutěžního, kam náleží také členení nekalé soutěži a t. zv. ochrana živnostenského vlastnictví.

Uvedený komentář poslouží tedy nejen kartelovým organizacím, nýbrž i všem právníkům, neboť kartelový zákon dotýká se svými dalekosahajícími ustanoveními celé řady oborů právních, poměrně dosti vzdálených. Povšimněme si jen namátkou zásahu do práva patentního.

Autor se vynasnažil, aby poskytl interesované veřejnosti komentář již v době, kdy zákon vyšel. Tato pohotovost budiž oceněna. Dr. Reichert.

DR. JINDŘICH MAYER: *Korporační řád a hospodářství fašistické Italie*. Sbírka spisů právnických a národohospodářských. Svazek XIV. 188 stran. 8°. Brno-Praha. Orbis. 1933. Cena Kč 35.—. — Kniha Mayerova je vysoce aktuální. Italský korporační systém je předmětem stálé diskuse, dnešní obtíže nutí, aby o jeho výhodách uvažovaly nejen diktatury, nýbrž i demokracie. Je jisto, že v italském fašismu je mnoho kladu. Jest ovšem